

Розроблені і науково обґрунтовані річні норми заготівлі кормів і їх структура для кролівництва при різному рівні інтенсивності ведення галузі по зонах України є одним із важливих етапів у системі організації і планування відродження та подальшого розвитку цієї галузі тваринництва в Україні. Вони можуть сприяти створенню власної кормової бази різних типів сільськогосподарських підприємств, підвищенню продуктивності і економічної ефективності виробництва продукції кролівництва.

Висновок. Плодючість 15, 25 і 34 голови ділових кроленят на 1 основну кролематку за рік і виробництво 45, 75 і 100 кг м'яса в живій масі забезпечується при заготівлі 3,22, 4,52 і 5,63 ц кормових одиниць відповідно. У структурі кормів, залежно від зон, концентрати повинні займати 44-58%; соковиті – всього 5-8,5%, в т.ч. силос – 2-4%, коренеплоди і морква – 3-4,5%; грубі – всього 14-20,5%, в т.ч. сіно – 11-17%, сінаж – 2,5-3%, солома – 0,4-0,6%; зелені корми – 13-22%; інші корми – всього 5-12%, в т.ч. м'ясо-кісткове борошно – 1-4%, молоко збиране – 2-4%, дріжджі – 2-5%. При цьому затрати сукупної енергії на виробництво кормів з розрахунку на 1 голову досягають 2,7-11,9 ГДж, а вартість кормів – 55-120 грн.

Излагаются результаты разработок нормативов заготовки кормов и их структуры при производстве 45, 75 и 100 кг мяса кроликов на 1 основную кроликоматку в год по зонам Степи, Лесостепи и Полесья Украины.

Results of designing feed supply rates and diet composition for annual production of 45, 75 and 100 kg rabbit meat per basic dam across the Steppe, Forest-Steppe and Woodlands zones of Ukraine are presented.

УДК 636.237.23.054.084.522:637.51.051

КОНВЕРСІЯ КОРМУ В ПОЖИВНІ РЕЧОВИНИ ТА ЕНЕРГІЮ ЇСТИВНИХ ЧАСТИН ТУШІ СИМЕНТАЛЬСЬКИМИ БИЧКАМИ РІЗНИХ ТИПІВ

В.Г.Прудніков

Харківська державна зооветеринарна академія

За результатами досліджень дано характеристику конверсії корму в поживні речовини та енергію туші симентальськими бичками різних типів.

бугайці, симентальська порода, конверсія протеїну

Нині в багатьох країнах світу, у тому числі і в Україні, спостерігається гострий дефіцит тваринного білка в харчуванні людей. Оскільки основним джерелом білка є м'ясо, то прискорити вирішення білкової проблеми можливо за рахунок раціонального використання великої рогатої худоби для виробництва яловичини.

За останні роки в багатьох країнах світу велику зацікавленість проявляють до симентальської породи, яку широко використовують у молочному і

м'ясному скотарстві. В Україні ця порода для виробництва яловичини за технологією м'ясного скотарства майже не використовується.

У симентальській комбінованій породі виділено два внутрішньопородні типи - широкотілий і вузькотілий, які мають як загальні для породи ознаки (великорослість), так і відмінності за будовою тіла, екстер'єрними та біологічними особливостями, живою масою, молочною і м'ясною продуктивністю [1].

Відомо, що коефіцієнт конверсії протеїну корму в білок туші коливається в межах від 5 до 17% [2]. Цей показник залежить від породи, породності, статі, віку, рівня годівлі та інших факторів. Враховуючи це, нами вивчалась трансформація корму в білок, жир і енергію туші симентальських бичків різних типів.

До цього часу мало вивчена конверсія корму, вихід і співвідношення поживних речовин у туші, особливо білка і жиру симентальськими бичками різних типів.

Враховуючи це, нами у виробничих умовах СТОВ АФ "Хлібороб" Вовчанського району Харківської області проведено науково-господарський дослід по вивченню коефіцієнтів конверсії корму бичками симентальської породи різних типів.

Методика дослідження. Для проведення дослідів за принципом пар-аналогів було сформовано дві групи бичків по 10 голів у кожній. Дослідні тварини походили від корів широкотілого і вузькотілого типів і вирощувалися за технологією м'ясного скотарства (на підсисі до 8 міс. віку). Після відлучення бичків до 18-міс. віку утримували на прив'язі. Рівень та тип годівлі були однакові для обох груп і розраховані на одержання приросту 1000 г живої маси. М'ясну продуктивність вивчали за результатами контрольного забою, конверсію поживних речовин корму в білок, жир і енергію м'яса за методикою Л.К.Лепайе (1981).

Результати досліджень. Яловичина, у першу чергу, є продуктом білкового харчування людини. За виходом білка і жиру та їх співвідношенням судять про якість м'яса. Дослідження свідчать, що тип тварин значно впливає на трансформацію корму в білок, жир, енергію та на коефіцієнт конверсії протеїну корму (таблиця).

У бичків широкотілого типу більш інтенсивно проходила конверсія корму в білок, жир та енергію туші. В їх тушах містилося більше білка на 5,82 кг (14,59%) і жиру – 4,59 кг (19,20%), ніж у ровесників вузькотілого типу. Ці бички характеризувалися вищим коефіцієнтом конверсії протеїну корму в харчовий білок – 11,1%. У ровесників вузькотілого типу цей показник був на 1,2% нижчий. Це вірогідно пов'язано з типом, якому властива підвищена здатність організму трансформувати кормовий протеїн у харчовий білок м'яса. У м'ясі бичків вузькотілого типу інтенсивність накопичення білка і жиру як в абсолютних, так і у відносних показниках була значно нижчою.

Підвищена здатність цих тварин у відносно молодому віці більш інтенсивно накопичувати білок, жир та енергію туші, очевидно, є їх біологічною особливістю. Слід зазначити, що в наших дослідженнях коефіцієнт конверсії протеїну корму в харчовий білок був вищий, ніж у дослідженнях інших авторів.

**Вихід основних поживних речовин та енергії туш
у бичків різних типів у 18-міс. віці**

Показник	Тип		Широкотілий до вузькотілого, %
	широкотілий	вузькотілий	
Кількість спожитих:			
кормів, корм.од.	3006,6	3001,0	+0,19
перетравного протеїну, кг	306,0	301,0	+1,66
сирого протеїну, кг	408,0	401,3	+1,67
Предзабійна жива маса, кг	520,0	496,0	+4,84
Маса туші, кг	287,0	267,0	+7,49
Маса м'якоті в туші, кг	229,6	207,7	+10,54
Міститься в туші, кг			
білка	45,69	39,87	+14,59
жиру	28,47	23,88	+19,20
енергії, МДж	1680,6	1458,0	+11,52
Коефіцієнт конверсії протеїну корму, %	11,1	9,9	+12,12

Так, у дослідях І.В.Мамчака [3] коефіцієнт конверсії корму в білок туші в симентальських і помісних бичків становив 6,0-7,36%.

Дослідження свідчать, що в симентальських бичків обох груп незалежно від типу конверсія протеїну корму проходила інтенсивно.

Висновки:

1. Матеріали наших досліджень свідчать, що симентальські бички широкотілого типу характеризувалися більш інтенсивною трансформацією корму в білок, жир і енергію туші. Вони мали вищий коефіцієнт конверсії протеїну корму.

2. Тварин симентальської породи широкотілого типу доцільно більш широко використовувати як важливий генетичний резерв збільшення виробництва білка.

Бібліографічний список

1. Прудников В.Г. Внутрипородные типы симментальского скота и их особенности: Сб. науч.тр. Харьковского с.-х. ин-та.- Харьков, 1983.- Т.293.- С.18-20.
2. Доротюк Е.М. Коефіцієнт конверсії протеїну корму в харчовий білок м'яса – важлива селекційна ознака м'ясної худоби //Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. - Вип.3.- Харків, 1998.- С.126-130.
3. Мамчак И.В. Эффективность использования молодняка различных пород и помесей для производства говядины в зависимости от характера кормления: Автореф. дис... д-ра с.-х. наук / М.:Дубровицы, 1988.- 49 с.

По результатам исследований донна характеристика конверсии корма в питательные вещества и энергию туши симментальскими бычками разных типов.

As a result of the investigation the Simmental bulls of different types according to the food protein conversion into body protein has been given in the article.